

Hướng dẫn đưa tin: Các công cụ trực quan hóa dữ liệu

Trực quan hóa dữ liệu là một đặc điểm chính trong đại dịch COVID-19. Khi chúng ta chung sức để 'làm phẳng đường cong', các biểu đồ, đồ thị và bản đồ là đặc điểm chính của truyền hình và các phương tiện truyền thông xã hội. Với nhiều thông tin trong tầm tay hơn bao giờ hết, việc trực quan hóa dữ liệu có tầm quan trọng chưa bao giờ lớn hơn như hiện nay.

Chúng ta đã thấy những ví dụ rất hay của BBC, Financial Times và The New York Times vạch ra sự lây lan của virus kể từ những ngày đầu, thay đổi điều và cách nó thể hiện trên bản đồ khi diễn ra đại dịch.

Trực quan hóa dữ liệu là gì?

Trực quan hóa dữ liệu là thu thập thông tin, hoặc dữ liệu và diễn giải bằng các công cụ trực quan như bản đồ, đồ thị hoặc các hình ảnh khác. Trực quan hóa dữ liệu giúp bạn truyền đạt và trình bày hàng loạt thông tin về COVID-19 theo định dạng mà độc giả sẽ nhận ra. Dữ liệu cần sáng tạo, bắt mắt và giúp não dễ xử lý những thông tin phức tạp.

Trực quan hóa dữ liệu cần nhiều hình ảnh hay đồ thị để đưa vào câu chuyện của bạn hơn là chỉ để bổ sung chúng. Trực quan hóa tốt các dữ liệu là sự kết hợp giữa dữ liệu, thiết kế, câu chuyện và khả năng chia sẻ.

Điều gì khiến việc trực quan hóa các dữ liệu trở nên hữu hiệu?

DỮ LIỆU

Hãy bắt đầu bằng dữ liệu có chất lượng tốt: Dữ liệu đã được dọn sạch lỗi, lỗi trùng lặp hay lỗi chính tả chưa? Nguồn dữ liệu có đáng tin cậy không?

Sự dụng các so sánh liên quan: So sánh là một cách rất hay để đưa bối cảnh vào dữ liệu. Đây có phải là một sự thay đổi lớn không? Dữ liệu này so sánh với bối cảnh của tôi như thế nào? Nhưng hãy nhớ dùng một so sánh cân xứng. Ví dụ, so sánh tỷ lệ nhiễm COVID-19 ở một thành phố lớn với một vùng xa xôi hẻo lánh có dân số thấp thì chẳng có ý nghĩa gì cả, trong khi so sánh hai thành phố có cùng quy mô thì sẽ mang đến một câu chuyện có ích cho độc giả.

THIỆT KẾ

Tiêu đề và từ khóa rõ ràng: Dù hình ảnh chiếm hầu hết vai trò kể chuyện, nhưng đừng quên dán nhãn rõ ràng vào nội dung câu chuyện. Một tiêu đề tốt cũng góp phần thu hút sự chú ý của thị giác.

Hãy sáng tạo một cách rõ ràng: Có quá nhiều yếu tố thị giác (màu sắc, phong chữ, mẫu mã) có thể làm giảm giá trị thông điệp mà bạn muốn trình bày một cách khúc chiết. Trực quan hóa là đưa dữ liệu đến một lượng lớn các độc giả. Mọi người có xu hướng tự trách mình khi họ khó diễn giải một đồ thị. Nhưng trong hầu hết các trường hợp, đó không phải là lỗi của mọi người mà là lỗi thiết kế.

CÂU CHUYỆN

Hãy suy nghĩ cách đưa trực quan hóa vào câu chuyện bạn muốn kể. Hãy chọn đúng định dạng: Biểu đồ thanh tốt cho việc so sánh; đường biểu diễn thể hiện một xu hướng theo thời gian, trong khi chữ tượng hình rất vui nhộn và gây hứng thú. Đảm bảo chọn một định dạng làm gia tăng hơn là làm giảm giá trị phần kể chuyện. Sau đây là danh sách 17 loại trực quan hóa dữ liệu phổ biến nhất kèm theo các lợi ích.

KHẢ NĂNG CHIA SẺ

Trực quan hóa tốt dữ liệu sẽ khiến mọi người nói về câu chuyện của bạn! Nội dung chất lượng tốt là bước đầu tiên, nhưng bạn cũng nên xem xét sử dụng loại trực quan hóa dữ liệu nào. Ví dụ như Định dạng Trao đổi Hình ảnh (GIF) hay hoạt ảnh trao cơ hội di chuyển nội dung đang thể hiện rất tốt trên phương tiện truyền thông xã hội. Hãy xem xét cách hiển thị tăng trưởng đồ thị qua thời gian, hoặc hoạt ảnh đi kèm với âm nhạc hay âm thanh. Kết nối các hình ảnh vào bài viết để độc giả có thể dễ dàng tìm thấy toàn bộ câu chuyện sau khi họ quan tâm đến bài viết. Công ty Information is Beautiful có rất nhiều ví dụ về thị giác trong giao tiếp và truyền cảm hứng. Tin tốt là có rất nhiều công cụ tuyệt vời, miễn phí, có sẵn trên mạng, giúp bạn tạo ra nội dung thu hút ngay từ lần đầu.

Các công cụ trực quan hóa dữ liệu

Excel và Google Sheets

Bạn không cần phải học một chương trình mới để thực hiện việc trực quan hóa các dữ liệu đơn giản. Excel hoặc phiên bản trực tuyến, Google Sheets là một nơi tuyệt vời để người mới vào nghề biến các dữ liệu thành nội dung thu hút. Sau đây là một hướng dẫn đơn giản về cách dùng chương trình đồ thị, bản đồ và biểu đồ.

Đám mây từ ngữ

Đám mây từ ngữ là một thị giác tuyệt vời biểu thị tần suất sử dụng các từ đặc biệt trong dữ liệu của bạn. Có rất nhiều cách để tạo ra những ảnh này, bạn có thể tạo chúng bằng Microsoft Word hoặc dùng những công cụ trực tuyến như Wordcloud hoặc Tagcrowd.

Phần mềm trực quan hóa dữ liệu

Được quảng bá như là một công cụ do các nhà báo xây dựng cho các nhà báo, bạn không cần bất kỳ kỹ năng lập trình nào để dùng trang này tạo ra các biểu đồ và bản đồ. Các tính năng và mẫu có thể được điều chỉnh cho phù hợp với hướng dẫn văn phong của bạn. Hãy đọc trang web cá nhân này và kiểm tra trực quan hóa trực tiếp về virus corona.

Ứng dụng thiết kế Đồ họa trực quan

Nếu thời gian tạo đồ họa trực quan, bản đồ và sơ đồ quá chặt chẽ, bạn hãy thử Ứng dụng Thiết kế Đồ họa Trực quan vì ứng dụng này có các mẫu sáng tạo như đồ thị bong bóng để trình bày các tương quan và các biểu đồ hình ảnh, để đối chiếu kích cỡ và số lượng, miễn phí với khoảng 10 dự án. Trang này gồm các sách điện tử và hướng dẫn hỗ trợ người mới vào nghề dùng Ứng dụng Thiết kế Đồ họa Trực quan để kể chuyện trong cơn đại dịch COVID-19.

Công cụ tạo ra đồ họa trực quan

Công cụ này cho phép bạn ứng dụng các nội dung linh hoạt và tương tác từ lúc ban đầu hoặc dùng các mẫu miễn phí. Hữu dụng khi mô tả sinh động hướng dẫn từng bước hoặc tạo bố cục cho các sự việc và số liệu. Hãy tìm hiểu cách mượn tượng các bài viết và chọn mẫu phù hợp với câu chuyện của bạn trên trang web cá nhân này.

Phần mềm Tableau Public

Phần mềm Tableau Public là phiên bản miễn phí của phần mềm tin tức phổ biến. Sau đây là một số yí dụ tuyệt hay về những câu chuyện được tạo bằng nền tảng này. Mẹo hàng đầu: phần mềm Tableau được thiết kế cho máy tính cá nhân mặc dù một phiên bản máy Mac cũng đang trong quá trình phát triển.

Các công cụ trực quan hóa dữ liệu (tiếp theo)

Công cụ lập bản đồ và mã hóa địa lý:

Công cụ trực quan hóa dữ liệu "Google Flourish"

Kho dữ liệu trực tuyến kèm công cụ lập bản đồ này hỗ trợ các nhà báo sử dụng miễn phí các bản đồ, biểu đồ về các ca nhiễm và ca tử vong liên quan đến dịch COVID-19. Phối hợp với Google News Lab, một phiên bản đặc biệt gồm có các dữ liệu riêng tư, công cụ nhóm và các ưu thế khác có thể được cung cấp cho các phòng tin tức hội đủ điều kiện.

Tạo Dòng thời gian với ngôn ngữ lập trình JavaScript

Người mới học có thể trực quan hóa dữ liệu và thông tin một cách thú vị qua việc sử dụng công cụ mã nguồn mở này. Được Knight Lab của ĐH Northwestern phát triển, TimelineJS có thể thu thập thông tin từ nhiều nguồn. Twitter, Flickr, YouTube, Vimeo, Vine, Dailymotion, Google Maps, Wikipedia, SoundCloud, Document Cloud và nhiều hơn nữa. Xem video để biết cách dùng công cụ này.

Maps4News

Ra mắt vào năm 2019, công cụ làm bản đồ tương tác này được dùng để tạo và công bố bộ định vị câu chuyện cơ bản đẹp, hoặc để trực quan hóa dữ liệu của bạn bằng bản đồ, nhằm tăng lượt xem và tỉ lệ tương tác. Xem đồ họa trực quan toàn diện về COVID-19 này, bao gồm các bản đồ tương tác với các định dạng khác nhau.